

Afwegingskader transformatie budget DMO 2025.

Het college heeft bij de begroting 2025 naar aanleiding van knelpunt 41 voor de compensatie van de stijging van lonen en prijzen van gesubsidieerde instellingen structureel 1,8 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de aanvullende compensatie van lonen en prijzen in 2025. Daarnaast heeft het college 1,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor instellingen waarvoor het beschikbare budget onvoldoende is om de verhogingen voor loon- en prijsstijgingen van de afgelopen jaren te dekken. Doel van de middelen is om instellingen te ondersteunen bij het ombouwen van hun activiteiten zodat de kosten daarvan weer binnen de beschikbare middelen zullen vallen. Naast het ondersteunen van transformatie activiteiten die zorgen voor zicht op een sluitende begroting in 2026, kunnen de middelen ook ingezet worden om de instellingen weer op een gezond weerstandsniveau te krijgen. De 1,5 miljoen euro is een incidentele bijdrage. Om een beroep op deze middelen te doen dient aan een aantal voorwaarden voldaan te worden. In dit memo beschrijven we die voorwaarden en het tijdspad van de besluitvorming over de inzet van de middelen.

Randvoorwaarden

Eenmalige bijdrage

Er is sprake van een eenmalige bijdrage in 2025 en of volgende jaren. Er moet een vooruitzicht zijn dat de instelling de activiteiten op termijn kan bekostigen uit de reguliere middelen. Dit moet inzichtelijk gemaakt worden door een sluitende meerjarige begroting en een transformatieplan om naar een gezonde/duurzame bedrijfsvoering te komen. Mocht op moment van verlenen hier nog geen inzicht in zijn dan moet in ieder geval bekend zijn op welke wijze de organisatie gaat sturen op die sluitende begroting en wanneer zij verwacht een sluitende begroting te hebben. De organisatie committeert zich aan de doelstelling om te sturen op een exploitatie die binnen de beschikbare middelen gerealiseerd kan worden.

Aanpassen van activiteiten binnen bestedingskader

De organisatie moet aantonen dat het niet mogelijk is om per 1 januari 2025 de activiteiten zo aan te passen dat de kosten binnen het reguliere budget 2025 passen. Dit kan zijn omdat bepaalde verplichtingen moeten worden afgebouwd om te komen tot kostenbesparingen. De instelling dient hiervoor een onderbouwing aan te leveren en aan te geven welk effect dat heeft de inhoudelijke invulling van de activiteiten.

Geen extra activiteiten

De middelen zijn nadrukkelijk niet bedoeld voor het financieren van uitbreiding van activiteiten in 2025 die in 2024 niet werden uitgevoerd. Wel kunnen de middelen ingezet worden voor nieuwe activiteiten die op termijn bijdragen aan een sluitende exploitatie.

Beoordeling

Bij de beoordeling moeten in elk geval de volgende vragen beantwoord worden:

- Is er een analyse gemaakt van de oorzaak van het uiteen lopen van beschikbare middelen en bestedingen in 2025 en eerdere jaren, zowel gericht op interne factoren (directie en toezicht) als externe ontwikkelingen.
- Een verbeterplan tot wijziging van de activiteiten/bedrijfsvoering.
- De maatregelen die op korte termijn genomen kunnen worden en welke meer tijd vragen.
- Toekomstperspectief waarin de passende maatregelen zijn verwerkt.

Inzet van de beschikbaar gestelde middelen

Primaire doel van de middelen is om te voorkomen dat een deel van de culturele infrastructuur verloren gaat doordat de aanbieders onvoldoende financiële ruimte hebben om hun bedrijfsvoering aan te passen en daarmee de continuïteit van hun organisatie in gevaar komt. Daarnaast kan er een beroep gedaan worden op de middelen om externe deskundigheid in te huren om de organisatie te ondersteunen bij het analyseren van de mogelijkheden om tot kostenreductie te komen of het transformeren van de activiteiten zodat deze op termijn wel binnen de bekostiging passen.

Mochten er na dekking van deze kosten nog middelen resteren dan kan besloten worden om daarmee de financiële positie van een aanbieder te versterken, als deze door verliezen in eerdere jaren onder een aanvaardbaar niveau is gekomen. Hierbij kijken we naar parameters als liquiditeit (current ratio) en solvabiliteit en niet naar de absolute reserve of geleden verliezen.

Procedure

Alle voorstellen om een bijdrage uit dit budget toe te kennen worden beoordeeld door een meervoudige adviescommissie waarin contractering, beleid, financiën en concern control de voorgestelde inzet beoordelen. De voorstellen en het advies daarop worden via het MT DMO en de concerndirecteur en vervolgens aan het college voorgelegd ter besluitvorming. In het advies aan het MT, de concerndirecteur en het college worden de aanvragen voorzien van een oordeel over de mate waarin de aanvraag voldoet aan de gestelde voorwaarden. Indien de verzoeken niet binnen het beschikbare budget passen dan zal in het advies een voorstel van prioritering van te ondersteunen instellingen worden opgesteld die mee gaat in de besluitvorming. Het college neemt uiteindelijk het finale besluit over de inzet van de middelen.

Planning

De aanvragen voor 2025 moeten op 1 oktober al binnen zijn. Aan de cultuurinstellingen is gevraagd om uiterlijk op 1 november een bijgestelde begroting aan te leveren in aanvulling op hun begroting die ze begin 2024 hebben aangeleverd in het kader van de aanvraag voor de cultuurnota 25-28. Op grond van de aanvragen hebben we nu een beeld dat de volgende instellingen een beroep op dit fonds zouden kunnen doen: [buiten verzoek] Groninger Museum en het [redacted]

[redacted] Deze organisaties zijn nu hun verbeterplannen aan het ontwikkelen en in kaart aan het brengen welke ondersteuning ze uit dit fonds nodig zouden hebben. De plannen van deze aanbieders worden door een adviescommissie beoordeeld. Omdat de processen van deze instellingen niet gelijk oplopen zullen wij periodiek een update geven aan het college over de voortgang van de planvorming en besluitvorming vragen over de inzet van een deel van de middelen naar een aanbieder.

We sturen erop dat dit proces voor de zomer 2025 is afgerond. In specifieke gevallen kan besloten worden al eerder middelen beschikbaar te stellen voor inhuur van externe deskundigheid of acute liquiditeitsproblemen.